

INŽENÝRSKÁ AKADEMIE ČR NABÍZÍ SPOLUPRÁCI SEKCE DOPRAVA

Ing. Karel Staněk, DrSc., MBA, FEng.

IA ČR, předseda Sekce dopravního inženýrství, technologie a provozu dopravy a logistiky

Posláním Inženýrské akademie ČR (IA ČR) spočívá v odborné podpoře a rozvoji technických věd a technického školství, jakož aplikaci nových poznatků vědy a výzkumu. Naším cílem je přispět k růstu ekonomického potenciálu a konkurenceschopnosti české ekonomiky. Na stránkách MM Průmyslového spektra představujeme IA ČR potřeť, tentokrát se zaměříme na dopravu.

Vývoj a inovace | www.mmspektrum.com/160430

Doprava není pouhým přemísťováním zboží a osob či stavbou železničních koridorů, silnic, dálnic, obchvatů a jejich rekonstrukcí a údržbou. Především jde o zajištění účelné dělby přepravní práce a v této souvislosti dosažení harmonizace přepravních podmínek – zejména mezi železniční a silniční dopravou. Dále jde pochopitelně o výstavbu pozemních komunikací a vysokorychlostních železničních tratí s přihlédnutím nejenom k vnitrostátním, ale i mezistátním potřebám. Také jde o splavnění a propojení některých vodních toků ve jménu efektivity a ochrany životního prostředí. Důležitým tématem je urychlený přechod k progresivním přepravním systémům, především kontejnerové a kontejnerové nedoprovázené dopravě, které si dnešní technologie přepravy vyžaduje.

Sekce dopravního inženýrství, technologie a provozu dopravy a logistiky IA ČR se zaměřuje na to, aby při vypracování a schvalování územních plánů obcí, měst a regionů nedocházelo k neuváženým a nedostatečně zdůvodněným připomínkám ze strany především tzv. ochránců životního prostředí – to vede ke zbytečnému zpoždění zahájení, průběhu či dokončení výstavby. Bude upozorňováno i na zajištění včasného výkupu pozemků těchto staveb, geologického průzkumu, předprojektové a projektové přípravy i průběhu samotné výstavby.

Efektivní správa, průhledné zakázky

Podporovat také budeme, aby nově zahajovaná výstavba dálniční sítě byla realizovaná především účastí veřejného a soukromého sektoru (Metoda PPP – *Public Private Partnership*) a aby zhotovitel byl ve většině případů současně i investorem a následným provozovatelem.

Za velmi důležité považujeme transparentnost zpracování kritérií, na jejichž základě bude vybrán způsob výběru mýtného na zpoplatněných komunikacích (elektronický, satelitní či jejich kombinace) a zajištění propojení. S ohledem na to, že mýtné je v zásadě silniční daň, neměla by jej nadále vybírat soukromá firma (i když

tento systém vyprojektovala a realizovala), jako je tomu dnes.

U pozemních komunikací zhotovených z finančních prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) či fondů EU, příp. kombinací obou způsobů, je v zájmu efektivnosti a dodržení odpovědnosti Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD), aby tento výběr v dalším období zajišťovala pouze ona. Způsob výběru mýtného musí být zajišťován stejně, jako je tomu při výběru ostatních daní a poplatků odváděných do státního rozpočtu, tj. státními orgány či organizacemi (u daní – finanční úřady, u poplatků za provoz po železnici – Správa železniční dopravní cesty, u mýtného – ŘSD). Výjimkou z tohoto způsobu výběru mýtného by měl být pouze výběr na zpoplatněných komunikacích, kde bude jejich provozovatelem po smluvně upravenou dobu soukromá firma, jež je současně investorem a zhotovitelem a z mýtného hradí své náklady.

V souvislosti se stěhováním obyvatel z centra měst do okrajových čtvrtí a obcí v blízkosti měst je potřebná stále větší pozornost městské a příměstské dopravě a integrovanému dopravnímu systému.

Podstatné je též zajištění samoobslužnosti území jednotlivých regionů a jejich propojení celou ČR. Je nezbytné stanovit nosný druh dopravy a návaznou přepravu – ten dopravce, který bude provozovat lukrativní linku, musí současně zabezpečit i provoz na linkách s přepra-

vou ve veřejném zájmu s tím, že bude souhlasit s postupným snižováním dotací určených pro tuto přepravu a případnou ztrátu bude hradit z výnosu lukrativní linky. Tato skutečnost mj. zaručí, že zmíněné lukrativní linky nebudou – v důsledku krátkého časového intervalu po sobě vedených spojů – snižovat kapacitu průjezdnosti hlavních železničních tahů a tím omezovat možnosti většího rozsahu přepravy nákladů na těchto tazích.

Naše sekce věnuje odpovídající pozornost i vybavení dopravních organizací potřebným vozidlovým a letadlovým parkem a dále zařízením pro řízení a bezpečnost provozu a manipulaci související s přepravou a překládkou zboží.

Napojení na evropskou tranzitní síť

Pro zajištění efektivního dopravního procesu pokládáme dále za nezbytné prodloužení širorozchodné tratě z území Polska do Bohumína včetně výstavby překladiště umožňujícího převazování podvozků železničních vozů ze širokého rozchodu na běžný rozchod. Také navrhujeme vznik logistického centra, jehož účelem by nebylo pouhé skladování zboží, ale i možnost jeho třídění k přepravě do a z České republiky, jakož i tranzitem naším územím do a z některých zemí střední, jižní a západní Evropy s cílem zajištění napojení území našeho státu na severní větev Hedvábné stezky z Číny do Evropy. Obdobnou pozornost bude sekce věnovat i zvažovanému dopravnímu spojení Čína – Evropa po jižní větvi Hedvábné stezky, jejíž trasa na území jižní a střední Evropy úzce souvisí s průplavním propojením Dunaj – Odra – Labe, čímž by bylo dosaženo i propojení Tichého a Indického oceánu, Černého, Středozemního a Jaderského moře s Baltským a Severním mořem.

Nelze opomenout ani problematiku inteligentních dopravních systémů (ITS) – velkým tématem současné dopravy a přepravy se stávají problémy interoperability informačních systémů mezi EU a ostatními systémy, protože doba odbavení mezi různými systémy je nepřiměřeně dlouhá.

S přihlédnutím k aktuálnosti této problematiky a nápomocí české dopravě a její konkurenceschopnosti nabízí Sekce dopravního inženýrství, technologie a provozu dopravy a logistiky IA ČR expertní a poradenskou kapacitu, jejíž teze najdete na www.mmspektrum.com/160430. ■

Inženýrská akademie ČR pro praxi

	MM 1, 2	Materiálové inženýrství a technologie
	MM 3	Strojírenství
	MM 4	Doprava
	MM 5	Stavebnictví a architektura
	MM 6	Elektrotechnika
	MM 7, 8	Chemie a biotechnologie
	MM 9	Informatika a kybernetika
	MM 10	Strategie výzkumu a vývoje
	MM 11	Výzkumný útvár Czech Knowledge Transfer Office
	MM 12	Závěrečné shrnutí
	Další odborné sekce IA ČR budou představovány v následujících vydáních časopisu MM Průmyslové spektrum v průběhu roku 2016.	